D.A.V. PUBLIC SCHOOL, NEW PANVEL
2025-2026
SUMMER HOLIDAY ASSIGNMENT
WORKSHEET

SUB: SANSKRIT **STD: VIII**

....

(पाठ 1 वर्णविन्यास , वर्णसंयोजनम् , सङ्ख्या)

प्र 1 अधोलिखितं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

पापान्निवारयति योजयते हिताय
गुह्यं निगूहति गुणान्प्रकटीकरोति ।
आपद्गत ं च न जहाति ददाति काले
सन्मित्रं लक्षणमिदं पवदन्ति सन्तः। ।

(क) एकपदेन उत्तरत। (केवलं प्रश्नद्वयं)

1 सन्मित्रं कान् पकटीकरोति?

2 कः हिताय योजयते?

3 सन्मित्रं कदा न त्यजति ?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत। (केवलं प्रश्नव्दयं)

1 सन्तः कस्य लक्षणं प्व्र ादन्ति ?

2 सन्मित्रं किं निगूहति?

3 सन्मित्रं कस्मात् निवारयति?

(ग) निर्देशानुसारेण उत्तरत।(केवलं प्रश्नव्दयं)

1 'सन्मित्रं हिताय योजयत े' अस्मिन् वाक्ये क्रियापदं किम् ?

(i) हिताय (ii) योजयते (iii) सन्मित्रं (iv) मित्रम्

2 'लक्षणम् इदम् ' अनयोः पदयोः विशेष्यपदं किम् ?

(i) लक्षणम् (ii) इदम् (iii) लक्षणम् इदम् (iv) अनयोः

3 ' आपद्गतं न जहाति' अस्मिन् वाक्ये अव्ययपदं किम् ?

(i) न (ii) जहाति (iii) जलं (iv) आपद्गतं

प्र 2 प्रश्ननिर्माणं कुरूत।

1 उत्तमाः <u>मानम्</u> इच्छन्ति।

2 सन्मित्रं <u>पापात्</u> निवारयति।

3 <u>सत्सङ्गतिः</u> दिक्षु कीर्तिं तनोति।

प्रश्न 3 मेलनं कुरू।

1 चेतः धैर्यवन्तः

2 धीराः हृदयम्

3 वाचि सज्जनाः

4 सन्तः वाण्याम्

प्रश्न 4 श्लोकं पठित्वा उचितपदैः अन्वयं पूरयित्वा पूर्णम् अन्वयं लिखत- निन्दन्तु नीतिनिपुणाः यदि वा स्तुवन्तु लक्ष्मीः समाविशतु गच्छतु वा यथेष्टम्।

अद्यैव वा मरणमस्तु युगान्तरे वा न्यायात्पथं प्रविचलन्ति पदं न धीराः।।

अन्वयः -1 _____ यदि निन्दन्तु स्तुवन्तु वा, लक्ष्मीः 2 _____ ,यथेष्टम् वा गच्छतु, मरणम् 3 _____ अस्तु युगान्तरे वा, धीराः 4 _____ पथः पदं न प्रविचलन्ति।

(मञ्जूषा - समाविशतु, न्यायात्, नीतिनिपुणाः, अद्यैव)

प्र 5 वर्णविन्यासं कुरूत।

1 रामेश्वरम् = 2 प्रयुक्तम् =

3 मिलित्वा = 4 सत्सङ्गतिः =

5 ग्रीष्मकाले =

प्र 6 वर्णसंयोजनम् कुरूत।

1 ग्+अ+ न् + त् +अ + व् +य् +अ +म् =

2 क्+अ+थ्+ अ +य्+इ +त् +उ + म् =

3 स् +अ+ त् +व् +अ +र् +अ +म् =

4 प् +र् +अ+ श् +न् +ओ +त् +त् +अ+ र् + ई=

5 न् + इ+ म् +अ +न् +त् +र् +अ +ण् +अ+ म् =

प्र 7 अधोलिखितवाक्येषु प्रदत्तसंख्यां संस्कृते कृत्वा पूर्णम् वाक्यं लिखत।

1 मम गृहे अद्य**(50)** …………मोदकानि सन्ति।

2 पुस्तकस्य मूल्यं (48) …………रूप्यकाणि वर्तते।

3 मार्गे**(4)** …………वाहनानि तीव्रगत्या चलन्ति।

4 ………… **(3)** बालिकाः मञ्चे नृत्यन्ति।